

Farmaceutický technik v Paříži připravuje léky | Alain Jocard/AFP přes Getty Images

Autor : [Carlo Martuscelli](#)

29. ledna 2023 15:03 SEČ

6 minut čtení

Chcete-li si tento článek poslechnout, stiskněte tlačítko Přehrát

Vyjádřeno umělou inteligencí.

Když se cítíte pod nepříznivým počasím, poslední věc, kterou chcete udělat, je putovat z lékárny do lékárny a hledat základní léky, jako je sirup proti kašli a antibiotika. Přesto mnoho lidí v celé Evropě – tváří v tvář obzvláště drsnému zimnímu období brouků – musí dělat právě to.

Od konce roku 2022 hlásí země EU vážné problémy při získávání některých důležitých drog, přičemž většina nyní pociťuje nedostatek. Jak špatná je tedy situace a co se s tím hlavně dělá? POLITICO vás provede hlavními body.

Jak velký je nedostatek?

V [průzkumu mezi skupinami zastupujícími lékárny](#) ve 29 evropských zemích, včetně členů EU a Turecka, Kosova, Norska a Severní Makedonie, téměř čtvrtina zemí uvedla více než 600 nedostatkových léků a 20 procent uvedlo nedostatek 200–300 léků. . Tři čtvrtiny zemí uvedly, že nedostatek byl letos v zimě horší než před rokem. Skupiny ve čtyřech zemích uvedly, že nedostatek je spojen s úmrtími.

Je to portrét podložený daty od regulátorů. Belgické úřady hlásí nedostatek téměř [300 léků](#). V Německu je to [408](#) , zatímco v Rakousku nelze v současnosti v lékárnách koupit [více než 600 léků](#). [Italský seznam](#) je ještě delší – obsahuje více než 3 000 léků, ačkoli mnoho z nich jsou různé formulace stejného léku.

Může se vám líbit

Francie zváží výcvik ukrajinských pilotů stíhaček

Autor : Clea Caulcutt

Zde začíná další finanční krize

Od Hannah Brentonové

Katar: Ombudsman EU řekl parlamentu, aby posílil „omezený“ etický výbor

---

Autorem je Eddy Wax

Které léky jsou ovlivněny?

Antibiotika – zejména amoxicilin, který se používá k léčbě respiračních infekcí – jsou nedostatkové . Jiné skupiny léků, včetně sirupu proti kašli, dětského paracetamolu a léků na krevní tlak, jsou také vzácné.

Proč se toto děje?

Je to kombinace zvýšené poptávky a snížené nabídky.

Sezónní infekce – především chřipka a respirační syncytiální virus (RSV) – začaly brzy a jsou silnější než obvykle. Existuje také neobvyklé propuknutí onemocnění krku Strep A u dětí. Odborníci se domnívají, že neobvykle vysoká úroveň aktivity onemocnění je spojena se slabším imunitním systémem, který již není obeznámen s polévkou choroboplodných zárodků, které nás v každodenním životě obklopují, kvůli blokádam. Letošní těžká zima po pár klidných letech (s výjimkou COVID-19) zastihla výrobce drog nepřípravené.

Inflace a energetická krize také doléhají na farmaceutické společnosti a ovlivňují nabídku.

V loňském roce společnost Centrient Pharmaceuticals, nizozemský výrobce účinných farmaceutických látek, uvedla , že její závod vyrábí kvůli vysokým nákladům na energii o čtvrtinu nižší produkci než v roce 2021. V prosinci byl InnoGenerics, další výrobce z Nizozemska, zachráněn vládou poté, co vyhlásil bankrot, aby jeho továrna zůstala otevřená.

Komisařka Stella Kyriakides napsala řeckému ministrovi zdravotnictví, aby vzal v úvahu dopady zákazů na třetí země | Stephanie Lecocq/EPA-EFE

Výsledkem je podle společnosti Sandoz, jednoho z největších výrobců na evropském trhu s generiky, obzvláště „napjatá situace v zásobování“. Mluvčí společnosti POLITICO řekl, že mezi další viníky patří nedostatek surovin a omezení výrobní kapacity. Dodali, že Sandoz je v tuto chvíli schopen uspokojit poptávku, ale „čelí výzvam“.

Jak vlády reagují?

Některé země brzdí vývoz, aby ochránily domácí dodávky. V listopadu řecký lékový regulátor rozšířil seznam léků, jejichž další prodej do jiných zemí – známý jako paralelní obchod – je zakázán . Rumunsko dočasně zastavilo vývoz některých antibiotik a léků proti bolesti pro děti. Belgie dříve v lednu zveřejnila dekret , který úřadům umožňuje v případě krize vývoz zastavit.

Tato zamrznutí mohou mít vedlejší účinky. Dopis evropské komisařky pro zdraví Stelly Kyriakides adresovaný řeckému ministru zdravotnictví Thanosi Plevrisovi ho požádal, aby vzal v úvahu dopady zákazů na třetí země. „Členské státy se musí zdržet přijímání vnitrostátních opatření, která by mohla

ovlivnit vnitřní trh EU a bránit v přístupu k lékům pro osoby v nouzi v jiných členských státech," napsal Kyriakides.

Německá vláda zvažuje změnu zákona, aby zmírnila požadavky na zadávání veřejných zakázek, které v současnosti nutí zdravotní pojišťovny nakupovat léky tam, kde jsou nejlevnější, a soustředí dodávky do rukou několika cenově nejkonkurenceschopnějších výrobců. Díky novému zákonu by kupující nakupovali léky od více dodavatelů, včetně těch dražších, aby byly dodávky spolehlivější. Nizozemsko nedávno zavedlo zákon, který prodejcem ukládá povinnost uchovávat zásoby na šest týdnů, aby překlenuly nedostatek, a ve Švédsku vláda navrhuje podobná pravidla.

Na podrobnější úrovni výbor vedený lékovým regulátorem EU, Evropskou lékovou agenturou (EMA), doporučil, aby byla pravidla uvolněna, aby lékárny mohly kromě jiných opatření vydávat pilulky nebo dávky léků individuálně. V Německu zašel prezident Německé lékařské asociace tak daleko, že vyzval k vytvoření neformálních „bleších trhů“ s léky, kde by lidé mohli dávat své nepoužité léky pacientům, kteří je potřebovali. A ve Francii a Německu začali lékárníci vyrábět své vlastní léky – i když to pravděpodobně nebude mít velký rozdíl, vzhledem k rozsahu nedostatku.

Může to EU opravit?

Teoreticky by EU měla být připravena více než kdy jindy řešit celoblokovou krizi. Nedávno aktualizovala svou legislativu, aby se vypořádala se zdravotními hrozbami, včetně nedostatku léčiv. EMA získala rozšířené pravomoci pro sledování nedostatku léků. A byl zřízen zcela nový orgán, Úřad pro zdravotní pohotovost a reakci (HERA), s pravomocí vstoupit na trh a nakupovat léky pro celý blok.

Ne všichni ale souhlasí s tím, že je to ještě tak špatné.

Minulý čtvrtek se EMA rozhodla, že nebude žádat Komisi, aby prohlásila nedostatek amoxicilinu za „velkou událost“ – oficiální označení, které by vyvolalo nějaké (omezené) celoevropské opatření – s tím, že současná opatření zlepšují situaci.

Pracovní skupina Evropské lékové agentury pro nedostatek léků by mohla ve čtvrtek rozhodnout, zda doporučí Komisi, aby nedostatek léků prohlásila za „závažnou událost“ – oficiální označení, které by vyvolalo některé (omezené) celoevropské opatření. Řídící skupina EMA pro nedostatky by měla pravomoc vyžadovat od dodavatelů údaje o zásobách léků a výrobní kapacitě a vydávat doporučení, jak nedostatek zmírnit.

Při vystoupení před zdravotním výborem Evropského parlamentu nejvyšší zdravotnická úřednice Komise Sandra Gallina řekla, že chce „trochu zavrhnout myšlenku, že existuje obrovský nedostatek“, a uvedla, že jsou k dispozici alternativní léky.

A jiní věří, že se situace časemlepší. "Myslím, že se to vyřeší samo, ale to závisí na vrcholu infekcí," řekl Adrian van den Hoven, generální ředitel lobby pro generická léčiva Medicines for Europe. "Pokud jsme dosáhli vrcholu, nabídka se rychle vyrovná. Pokud ne, pravděpodobně to není dobrý scénář."

Reportáží přispěly Helen Collis a Sarah-Taïssir Bencharif.